

SIVISTYSVALIOKUNNAN MIETINTÖ 14/2000 vp

Hallituksen esitys ammatillisen lisäkoulutuksen rahoitusta koskevaksi lainsäädännöksi

JOHDANTO

Vireilletulo

Eduskunta on 10 päivänä lokakuuta 2000 lähettänyt sivistysvaliokuntaan valmistelevasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen ammatillisen lisäkoulutuksen rahoitusta koskevaksi lainsäädännöksi (HE 144/2000 vp).

Lausunto

Eduskunnan päätöksen mukaisesti hallintovaliokunta on antanut asiasta lausunnon (HaVL 25/2000 vp), joka on otettu tämän mietinnön liitteeksi.

Asiantuntijat

Valiokunnassa ovat olleet kuultavina

- opetusministeri Maija Rask, ylijohtaja Markku Linna, opetusneuvos Marita Savola ja lainsäädäntöneuvos Arto Sulonen, opetusministeriö
- johtaja Vuokko Korpinen, työministeriö
- hallintojohtaja Kari Pitkänen ja ylijohtaja Timo Lähdesmäki, Opetushallitus
- sivistystoimen tarkastaja Margareta Björkstén ja sivistystoimen tarkastaja Tapio Toivonen, Etelä-Suomen lääninhallitus
- sivistystoimentarkastaja Kauko Kunnari, Lapin lääninhallitus
- pääsihteeri Matti Ropponen, aikuiskoulutusneuvosto
- toimitusjohtaja, opetusneuvos Jaakko Laitinen, Johtamistaidon Opisto JTO
- johtava rehtori Pentti Leipälä, Länsi-Lapin ammatti-instituutti

- johtaja Liisa Appelgren ja asiamies, varatuomari Jouni Veinio, Oulun kosmetologikoulu
- rehtori Lauri Lantto, Oulun seudun ammattikorkeakoulu
- toiminnanjohtaja Heikki Sederlöf, Ammatillisten Aikuiskoulutuskeskusten Liitto ry
- toimitusjohtaja Matti Taanila, Ammattien edistämislaitos AEL
- pääsihteeri Kaj Malm, Ammattikorkeakoulujen rehtorineuvosto ARENE ry
- toiminnanjohtaja Eeva-Inkeri Sirelius, Kansalais- ja työväenopistojen liitto KTOL ry
- apulaisosastopäällikkö Pentti Aho, Opetusalan Ammattijärjestö OAJ ry
- VSY:n pääsihteeri, opintokeskuseuran sihteeri Jukka Tainio, Opintokeskuseura
- koulutuspoliittinen asiamies Paula Kilpeläinen, Palvelutyönantajat ry
- koulutus­päällikkö Markku Liljeström, Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK
- pääsihteeri Jyrki Ijäs, Suomen Kansanopistoyhdistys ry
- pääsihteeri Mika Nirvi, Suomen kesäyliopistot ry
- sivistystoimen­päällikkö Anneli Kangasvieri, Suomen Kuntaliitto
- johtaja Martti Pallari, Suomen Yrittäjät
- koulutuspoliittinen asiamies Heikki Suomalainen, Teollisuuden ja Työnantajain Keskusliitto TT
- koulutus­päällikkö Erkki Husu, Toimihenkilökeskusjärjestö STTK.

HALLITUKSEN ESITYS

Esityksessä ehdotetaan, että opetusministeriön alaisen omaehtoisen ammatillisen lisäkoulutuksen rahoitusjärjestelmä uudistetaan. Ammatillisen lisäkoulutuksen rahoitus ehdotetaan liitettäväksi osaksi opetus- ja kulttuuritoimen laskennallista valtionrahoitusjärjestelmää. Ammatillisen lisäkoulutuksen rahoituksesta annettu laki, jonka mukaan lääninhallitukset ovat hankineet omaehtoista ammatillista lisäkoulutusta erilaisilta ammatillisen koulutuksen järjestäjiltä sekä ammattikorkeakouluilta ja yliopistoilta, kumotaisiin.

Hankintajärjestelmän sijasta ammatillista lisäkoulutusta rahoitettaisiin kullekin koulutuksen järjestäjälle vuosittain ennalta seuraavaa vuotta varten vahvistettujen opiskelijatyövuosien määrän ja opiskelijatyövuotta kohden määrättyjen yksikköhintojen perusteella. Opetusministeriö päättäisi vuosittain rahoituksen perusteena käytettävien opiskelijatyövuosien määräs-

tä valtion talousarvion rajoissa. Ehdotettua rahoitusta voitaisiin myöntää sellaisille koulutuksen järjestäjille, joille on annettu ammatillisesta aikuiskoulutuksesta annetun lain mukainen koulutuksen järjestämislupa. Rahoitus suunnattaisiin pääosin tutkintotavoitteiseen ammatilliseen lisäkoulutukseen.

Ammatillisen lisäkoulutuksen rahoituksesta annetun lain kumoamisen lisäksi esityksessä ehdotetaan muutettaviksi ammatillisesta aikuiskoulutuksesta annettua lakia, opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annettua lakia sekä työvoimapolitiittisesta aikuiskoulutuksesta annettua lakia.

Esitys liittyy valtion vuoden 2001 talousarvioesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä.

Ehdotetut lait ovat tarkoitettut tulemaan voimaan 1 päivästä tammikuuta 2001.

VALIOKUNNAN KANNANOTOT

Yleisperustelut

Asian aikaisemmat käsittelyvaiheet

Hallitus ilmoitti vuoden 2000 talousarvioesityksen perustelujen selvitysosassa, että tarkoituksena on uudistaa ammatillisen lisäkoulutuksen rahoitusjärjestelmä vuoden 2001 alusta lukien. Talousarvioehdotuksesta antamassaan lausunnossa sivistysvaliokunta suhtautui varauksellisesti mahdolliseen uuteen rahoitusjärjestelmään (SiVL 3/1999 vp).

Sivistysvaliokunta käsitteli asiaa uudelleen hallituksen vuoden 1999 toimenpidekertomuksen yhteydessä ja antoi kertomuksesta lausuntonsa 21.6.2000 (SiVL 10/2000 vp).

Hankintajärjestelmän toimivuudesta tehtiin myös eduskunnan edellyttämä selvitys (OPM työryhmien muistioita 1:2000). Muistion mukaan hankintatoiminnan toimeenpanoa ovat vaikeuttaneet ennen kaikkea käynnistysvaiheeseen

liittyvät tekijät. Valiokunnan mielestä järjestelmä on alkuvaikeuksien jälkeen toiminut asianmukaisesti. Myös muut muistiossa todetut ongelmatekijät olivat valiokunnan mielestä koulutuksen ja rahoitusjärjestelmän kannalta toissijaisia.

Valiokunnan kannanotto päättyy lausumaan, jossa edellytetään hallituksen huolehtivan siitä, että ammatillinen lisäkoulutus ja rahoitusjärjestelmä pidetään nykyisellään ja sitä kehitetään erityisesti panostamalla arviointiin ja koulutuksen laatuun.

Ehdotettu järjestelmä ja valiokunnan muutosehdotukset

Valiokunta korostaa sitä, että viimeaikaisissa yhteiskunnan ja työelämän kehittämishankkeissa, kuten elinikäisen oppimisen strategian toimeenpanossa, ikäohjelmassa ja tietoyhteiskuntahankkeessa sekä erilaisissa syrjäytymisen estä-

misyrittämissä on tavoitteiden saavuttamisen kannalta keskeisessä asemassa ammatillinen aikuiskoulutus.

Valtioneuvoston hyväksymässä koulutuksen ja tutkimuksen kehittämissuunnitelmassa vuosille 1999—2004 todetaan, että osaamis- ja ammattitaitovaatimusten kasvu ja nopea sisällöllinen uusiutuminen, työvoiman ikääntyminen ja ikäpolvien väliset koulutuserot sekä eläkeikäisen väestön määrän kasvu edellyttävät koulutuspolitiikan painottamista elinikäisen oppimisen suuntaan. Edelleen kehittämissuunnitelman mukaan vapaan sivistystyön ja omaehtoisen aikuiskoulutuksen monipuolisella tarjonnalla vastataan aikuisten sivistys- ja osaamistarpeisiin. Koulutuksen työelämäyhteyksiä ja tukimuotoja kehittämällä pyritään siihen, että myös aikuisväestöllä on motivaatiota ja edellytyksiä hankkia ammatillista koulutusta ja kehittää jatkuvasti ammattitaitoaan ja muuta osaamista.

Näyttötutkintoja ja oppisopimuskoulutusta on viime vuosina voimakkaasti kehitetty. Valiokunta pitää tärkeänä, että niistä muodostuu yhä keskeisempi osa aikuiskoulutusta.

Tilastokeskuksen tekemän aikuiskoulutustutkimuksen mukaan 18—64-vuotiaista suomalaisista osallistui aikuiskoulutukseen parhaimmillaan vain 63 prosenttia. OECD:n kansainvälisen lukutaitotutkimuksen mukaan suomalaisista aikuisista yhden kolmasosan lukutaito ei vastaa tietoyhteiskunnan vaatimuksia ja 10 prosentilla on niin huono lukutaito, että sen kehittämiseksi tarvitaan erityistoimia. Tutkintojen avulla mitattuna nuorten ja vanhempien ikäluokkien välinen koulutustasokuilu on Suomessa OECD-maiden suurimpia. Suomessa vaaditaan juuri tässä tilanteessa erityistoimenpiteitä eri ikäluokkien välisten koulutustasoerojen tasaamiseksi. Toisaalta työelämän nopeat muutokset edellyttävät koulutetultakin väestöltä ammatinvaihdosta ja se aiheuttaa lisäkoulutustarvetta.

Valiokunta pitää sinänsä hallituksen esityksen tavoitteita ammatillisten aikuiskoulutuskeskusten ja valtakunnallisten erikoisoppilaitosten rahoituksen turvaamisesta tärkeinä. Samoin valiokunta pitää hyvänä periaatteena sitä, että rahoitus suunnattaisiin pääosin tutkintotavoittei-

seen ammatilliseen lisäkoulutukseen. Koulutus ei kuitenkaan saa muodostua kankeaksi tutkintojärjestelmäksi. Tutkinnon osia on voitava suorittaa myös useiden vuosien kuluessa yksilöomien kehittymistarpeiden ja -suunnitelmien mukaisesti.

Valiokunta on aikaisemmin lausunnoissaan pitänyt koulutuksen laadun ja monipuolisen tarjonnan turvaamiseksi tarkoituksenmukaisena, että ammatillisen koulutuksen järjestäjäkenttä on monipuolinen. Keskeistä lisäkoulutuksessa on kysynnän ja tarjonnan kohtaaminen. On löydettävä tarkoituksenmukainen ratkaisu koulutuksen tarvitsijoiden todellisiin tarpeisiin. Hallituksen esittämän järjestelmän seurauksena poistuisi nykyisen lisäkoulutuksen tarjoajista noin 20—30 prosenttia. Vaarana tällöin on, että joillakin aloilla ei lisäkoulutusta olisi enää saatavissa lainkaan.

Valiokunta katsoo, että hallituksen ehdotus uudeksi rahoitusjärjestelmäksi ei ota huomioon sitä akuuttia tarvetta, mikä Suomessa on edellä todetun perusteella myös ei-tutkintotavoitteiselle koulutukselle. Hallituksen esityksellä ei myöskään taata pitkäjänteisyyttä lisäkoulutuksen kehittämiseen. Koulutuksen keskittäminen ammatillisiin aikuiskoulutuskeskuksiin ja valtakunnallisiin erikoisoppilaitoksiin aiheuttaa myös alueellista ja alakohtaista epätasapainoa koulutuksen saatavuudessa. On vaarana, että koulutus keskittyy asutuskeskuksiin ja syrjäseutujen koulutustarjonta vähenee. Koulutuksen ostojärjestelmässä lääninhallituksilla on hyvät mahdollisuudet ottaa huomioon alueelliset ja paikalliset tarpeet. Erityisongelmia aiheutuisi myös ruotsinkieliselle lisäkoulutukselle. Ostojärjestelmällä on voitu turvata lisäkoulutuksen tarjoaminen myös syrjäseutu- ja saaristoalueille. Tähän tulisi uudessa järjestelmässä selviä ongelmia.

Hallituksen ehdottama järjestelmämuutos sellaisenaan merkitsisi kuitenkin sitä, että huomattava osa nykyisistä ammatillista lisäkoulutusta antavista koulutuksen järjestäjistä jäisi valtionrahoituksen ulkopuolelle. Yliopistoille ja ammattikorkeakouluille ei olisi tarkoitus myöntää lupaa ehdotuksessa tarkoitettuna koulutuksen jär-

jestämiseen lukuun ottamatta niitä poikkeuksellisia tilanteita, joissa mainitut laitokset olisivat nykyään ainoita merkittäviä lisäkoulutuksen järjestäjiä tietyillä koulutusaloilla. Vapaan sivistystyön oppilaitoksista voisivat ainoastaan sellaiset oppilaitokset, jotka ovat järjestäneet ammatillista peruskoulutusta tai merkittävästi ammatti- tai erikoisammattitutkintoon valmentavaa koulutusta, saada jatkossakin laskennallista valtionrahoitusta. Muille ammatillista lisäkoulutusta järjestäneille vapaan sivistystyön oppilaitoksille voitaisiin ehdotettua rahoitusta kohdentaa vain koulutustarjonnan tasapuoliseksi turvaamiseksi. Ehdotettua laskennallista valtionrahoitusta ei olisi myöskään mahdollista myöntää sellaisille koulutusjärjestelmän ulkopuolisille yhteisöille, joilta lääninhallitukset nykyään ovat erityisistä syistä voineet hankkia lisäkoulutusta. Valiokunta ei pidä oikeana tätä useiden koulutuslaitosten rajausta ammatillisen lisäkoulutusjärjestelmän ulkopuolelle. Sen vuoksi valiokunta ei ole voinut hyväksyä hallituksen esitystä sellaisenaan. Valiokunta ehdottaa hallituksen esitykseen muutoksia, jotka merkitsevät myös nykyisen ostojärjestelmän jatkumista yksityiskohtaisista perusteluista tarkemmin ilmenevällä tavalla.

Jatkovalmistelu

Valiokunta korostaa edelleenkin sitä, että tehtävien asianmukaiseksi hoitamiseksi aikuiskoulutuksen kenttä tarvitsee nykyistä vakaammat toimintaolosuhteet. Sen vuoksi valiokunta pitää välttämättömänä, että valtioneuvosto valmistele pidemmän aikavälin aikuiskoulutusohjelman, joka sisältää myös suunnitelman rahoituksesta.

Valiokunnan mielestä aikuiskoulutuskenttää on välttämätöntä tarkastella kokonaisuutena. Lähtökohtana on henkilön itsensä sivistys- ja koulutustarpeet koulutustaustasta riippumatta sekä työyhteisö ja koko työelämän vaatimukset. Tällöin tulee tarkastella muun muassa omaehtoista ammatillista lisäkoulutusta, henkilöstökoulutusta, maksullista täydennyskoulutusta ja työvoimapolitiittista koulutusta sekä näihin liittyviä opiskelumahdollisuuksien edellytyksiä. Työ-

hön tulee pikaisesti asettaa parlamentaarinen toimikunta, joka tekee ehdotuksen kokonaistarkastelun pohjalta. Valiokunta ehdottaa eduskunnan hyväksyttäväksi tätä koskevan lausuman (*Valiokunnan lausumaehdotus 1*). Lääninhallitusten jatkaessa lisäkoulutuksen ostotoimintaa niiden tulee myös panostaa toiminnan suuntaamiseen entistä laadukkaampaan koulutukseen ja siihen, että koulutustarpeisiin reagoidaan entistä nopeammin ja joustavammin. Valiokunta ehdottaa eduskunnan hyväksyttäväksi lausumaa (*Valiokunnan lausumaehdotus 2*).

Yliopistoilla ja ammattikorkeakouluilla on täydennyskoulutuksen kehittäjinä ja hyvien käytäntöjen levittäjinä tärkeä rooli myös ammatillisessa lisäkoulutuksessa. Kysynnän ja tarjonnan kohtaamisessa on tärkeää myös oppilaitosten yhteistyö ja yhteishankkeina toteutettava koulutus. Lääninhallitusten tuleekin ostaa koulutusta edelleen myös yliopistoilta, ammattikorkeakouluilta ja vapaan sivistystyön oppilaitoksilta.

Valiokunta on useissa yhteyksissä viime vuosina ollut huolestunut ammatilliseen lisäkoulutukseen osoitettujen määrärahojen supistumisesta. Kuitenkin kiistatta omaehtoisen ammatillisen lisäkoulutuksen tarve Suomessa on viime vuosina lisääntynyt ja tulee jatkossakin olemaan suuri. Työllisyyden parantuessa työvoimapolitiittisen koulutuksen tarve laskee ja se kohdentuu entistä enemmän syrjäytymisen ehkäisyyn. Omaehtoisen koulutuksen tarvetta ei kuitenkaan opetusministeriön hallinnonalan määrärahoissa ole otettu riittävästi huomioon. Valiokunta pitää välttämättömänä, että lisäkoulutukseen osoitetaan lähivuosina riittävät voimavarat.

Yksityiskohtaiset perustelut

11 §. Valiokunta ehdottaa pykälää muutettavaksi siten, että vain ammatillisesta koulutuksesta annetussa laissa ja ammatillisesta aikuiskoulutuksesta annetussa laissa tarkoitetuille koulutuksen järjestäjille myönnetään valtionosuutta lisäkoulutuksen järjestämiseen. Muiden lisäkoulutuksen järjestäjien valtionrahoitus määräytyy 43 §:n mukaisesti.

Monilla vapaan sivistystyön oppilaitoksilla on ammatillisen koulutuksen järjestämislupa. Tarkoitus kuitenkin on, että näiden oppilaitosten lisäkoulutukseen saama rahoitusjärjestelmä säilyy nykyisellään. Sen vuoksi vapaan sivistystyön oppilaitokset suljetaan valtionosuusjärjestelmän ulkopuolelle ja lisäkoulutuksen rahoitus määräytyy 43 §:n mukaisesti.

43 §. Hallitus ehdottaa pykälän 3 momenttia kumottavaksi. Valiokunta kuitenkin ehdottaa, että momenttiin otetaan säännös, jonka mukaan lääninhallituksille osoitetaan käytettäväksi tasoltaan 40 prosenttia ammatilliseen lisäkoulutukseen vuosittain varattavista määrärahoista. Lääninhallitukset ostavat ammatillisen lisäkoulutuksen määrärahoilla palveluja yliopistoilta, ammattikorkeakouluilta sekä vapaan sivistystyön oppilaitoksilta, kuten kansanopistoilta, kansalaisopistoilta, opintokeskuksilta ja kesäyliopistoilta. Erityisistä syistä, mm. erityisalan koulutustarpeesta johtuen, voivat lääninhallitukset ostaa koulutusta myös ammatillisilta oppilaitoksilta esimerkiksi silloin, kun ammatillisella oppilaitoksella on koulutustarjontaa syrjäseudulla ja koulutustarvetta on.

Tällä määrärahalla ei voida ostaa koulutusta ammatillisilta aikuiskoulutuskeskuksilta ja valtakunnallisilta erikoisoppilaitoksilta, joiden

koulutustoiminta turvataan pysyvästi ottamalla ne valtionosuusjärjestelmän piiriin. Myös ammatillisten oppilaitosten rooli ammatillisen aikuiskoulutuksen hoitajina turvataan valtionosuusmäärärahojen avulla.

Valiokunnan ehdottamien muutosten johdosta myös johtolausetta muutetaan.

48 §. Valiokunta ehdottaa pykälään muutosta, joka vahvistaa lisäkoulutuksen alueellisesti tasapuolista jakautumista koulutustarpeen mukaan. Lisäksi valiokunta ehdottaa, että ennen kuin ministeriö päättää, voidaanko koulutuksen järjestäjälle myöntää opiskelijatyövuosiin perustuvaa rahoitusta, asiasta hankitaan lääninhallituksen lausunto.

Päätösehdotus

Edellä esitetyn perusteella sivistysvaliokunta kunnioittavasti ehdottaa,

että 1., 3. ja 4. lakiehdotus hyväksytään sellaisinaan ja 2. lakiehdotus muutettuna (Valiokunnan muutosehdotukset) ja

että hyväksytään kaksi lausumaa (Valiokunnan lausumaehdotukset).

Valiokunnan muutosehdotukset

2.

Laki

opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

(poist.)

muutetaan opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta 21 päivänä elokuuta 1998 annetun lain (635/1998) 1 §:n 4 momentti, 5 §:n 2 kohta, 11 §, 16 §:n 2 momentti, 19 §:n 1 momentti, 22 §, 43 §:n otsikko, 43 §:n 3 momentti ja 48 §,

sellaisina kuin niistä ovat 1 §:n 4 momentti, 43 §:n otsikko ja 43 §:n 3 momentti mainitussa laissa 1186/1998, seuraavasti:

1 ja 5 §
(Kuten HE)

11 §

Ammatillisen lisäkoulutuksen käyttökustannusten rahoitus

(1 ja 2 mom. kuten HE)

Ammatillisesta koulutuksesta annetussa laissa ja ammatillisesta aikuiskoulutuksesta annetussa laissa tarkoitettulle koulutuksen järjestäjälle myönnetään muun kuin 1 ja 2 momentissa tarkoitettua ammatillisen lisäkoulutuksen käyttökustannuksia varten rahoitusta 90 prosenttia markkamäärästä, joka saadaan laskemalla yhteen koulutuksen järjestäjälle valtionosuuden laskemisen perusteeksi vahvistettujen opiskelijatyövuosien määrien ja opiskelijatyövuotta kohden määrättyjen yksikköhintojen tulot. Henkilöstökoulutuksessa rahoitus on kuitenkin 50 prosenttia mainitulla tavalla lasketusta markkamäärästä. Valtioneuvoston asetuksella säädetään, miten rahoituksen perusteena oleva opiskelijatyövuosi määräytyy. Edellä tässä momentissa tarkoitettua rahoitusta ei kuitenkaan myönnetä vapaan sivistystyön oppilaitoksen ylläpitäjälle.

16, 19 ja 22 §
(Kuten HE)

43 §

*Opettajankoulutuksen sekä saamenkielisen ja saamen kielen opetukseen sekä **ammatilliseen lisäkoulutukseen** myönnettävä valtionavustus*

Lääninhallitukset myöntävät valtionavustusta ammatilliseen lisäkoulutukseen valtion ta-

lousarviossa tarkoitukseen osoitetulla määrärahalta hankkimalla koulutusta vapaan sivistystyön oppilaitosten ylläpitäjiltä, ammattikorkeakouluilta, yliopistoilta sekä erityisestä syystä ammatillisen koulutuksen järjestäjiltä ja muilta kuin julkisen valvonnan alaisilta koulutuspalveluiden tuottajilta. Määrärahan tulee olla tasoltaan 40 prosenttia valtion talousarviossa tässä momentissa tarkoitettuun valtionavustukseen ja 11 §:n 3 momentin mukaiseen valtionrahoitukseen osoitettujen määrärahojen kokonaismäärästä.

48 §

Rahoituksen laskemisessa käytettävien suoritteiden määrän vahvistaminen

(1 mom. kuten HE)

Asianomainen ministeriö voi vahvistaessaan 11 §:n 3 momentissa tarkoitettua ammatillisen lisäkoulutuksen rahoituksen perusteena käytettävää opiskelijatyövuosien määrää antaa koulutuksen järjestäjälle koulutuksen tarjontaa koskevia ohjeita. Ministeriön tulee vahvistaessaan opiskelijatyövuodet koulutuksen järjestäjille turvata ammatillisen lisäkoulutuksen rahoituksen jakautuminen alueellisesti tasapuolisesti koulutustarpeen mukaan. Ennen kuin ministeriö päättää, voidaanko koulutuksen järjestäjälle myöntää opiskelijatyövuosiin perustuvaa rahoitusta, tulee asiasta hankkia lääninhallituksen lausunto.

(3 mom. kuten HE)

Voimaantulosäännös
(Kuten HE)

Valiokunnan lausumaehdotukset

1. *Eduskunta edellyttää, että hallitus asettaa pikaisesti parlamentaarisen toimikunnan selvittämään aikuiskoulutuksen koko kentän tavoitteita, kysynnän ja tarjonnan yhteensovittamista sekä rahoitusta.*
2. *Eduskunta edellyttää, että lääninhallitukset ammatillisen lisäkoulutuksen os-topäätöksiä tehdessään korostavat useiden oppilaitosten yhteistyöhankkeita ja näin edistävät koulutuksen laadun kehitystä.*

Helsingissä 1 päivänä joulukuuta 2000

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

pj.	Kaarina Dromberg /kok	Osmo Puhakka /kesk
vpj.	Jukka Gustafsson /sd	Leena Rauhala /skl
jäs.	Tapio Karjalainen /sd (osittain)	Ilkka Taipale /sd (osittain)
	Tanja Karpela /kesk	Irja Tulonen /kok
	Jyrki Katainen /kok	Unto Valpas /vas
	Inkeri Kerola /kesk	Pia Viitanen /sd (osittain)
	Irina Krohn /vihr	vjäs. Lauri Oinonen /kesk (osittain)
	Markku Markkula /kok	Heli Paasio /sd (osittain).
	Margareta Pietikäinen /r	

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Marjo Hakkila.

SiVM 14/2000 vp — HE 144/2000 vp